

Budapesten a rég várt per azok ellen a németbarát katonatisztek ellen (egyebek között Feketealmy-Czeydner Ferenc altábornagy, Grassy József vezérőrnagy, Zöldi Márton százados ült a vádlottak padján), akiknek részük volt az 1942. évi januári–februári délvidéki tömeggyilkosságokban (lásd a 6. és a 32. fejezetben). Ezeket a tiszteket, akik szerbeket és zsidókat gyilkoltattak le, államérdekből vonták felelősségre, de a pert a németek ellenük irányuló provokációnak tekintették.⁸⁵

Kállay ahhoz fűzte reményeit, hogy az angolok és az amerikaiak a Balkánon partra szállnak. Ebből ugyan semmi nem lett, mindazonáltal a miniszterelnök egyre lázasabban kereste a tisztos kiutat, hogy elhárítsa Magyarország megszállását akár német, akár szovjet csapatok által, mivel mindkét lehetőség iszonyattal töltötte el. Fő célja abból állt, hogy visszaszerezze Magyarország „teljes cselekvési szabadságát”⁸⁶, s ennek érdekében arra próbálta rávenni a vezérkar főnökét, Szombathelyi Ferenc vezérezredest és Horthy kormányzót, hogy eszközöljék ki a magyar katonai alakulatok hazahozatalát Ukrajnából, a frontról, enélkül ugyanis az előretörő szovjet erőket nem lehet megállítani a Kárpátoknál.⁸⁷ Önálló vonalat próbált vinni Kállay, és szerette volna megakadályozni, hogy az ország idegen katonai megszállás alá kerüljön. Gyakorta foglalt el kétértelmű és megalkuvó álláspontot. Érthető módon halálosan félt Oroszországtól és a kommunizmustól, képtelen volt reálisan felmérni, hogy a szövetségeseiket mire kötelezte egymás iránt háború alatti politikai és katonai együttműködésük. A „titkos” tárgyalások feltűnő módon folytak tovább, viszont a miniszterelnök elmulasztotta megtenni a legszükségesebb katonai óvintézkedéseket. Mindez végeredményben oda vezetett, hogy előbb a németek szállták meg az országot, majd a szovjetek. Nagyon valószínű, hogy ha Kállay nem követ el ennyi hibát, az ország szovjet megszállása akkor is bekövetkezik, szinte elkerülhetetlenül.⁸⁸ A legjobb esetben is csupán annyit érhetett volna el, és ez már-már irreális feltételezés, hogy a németeket lebeszéli egy lojális ország megszállásáról, vagyis arról, hogy erre a célra vegyék igénybe fegyveres erejük egy részét, amire másutt oly égető szükség volt. Mondani sem kell talán, hogy ha legalább ennyit elér, a magyarországi zsidóság sorsa is egészen másként alakulhatott volna.

A német megszállást megelőző néhány hónapban a zsidókérdés némileg háttérbe szorult, hiszen más gondjuk volt a németeknek és más Kállaynak is. Emez azon fáradozott, hogy kiléptesse Magyarországot a háborúból, amazok viszont azon, hogy ne tudja kiléptetni. Kállay politikájának gyengeségei 1944 márciusának elején kerültek a gyújtópontba, amikor már minden jel arra mutatott, hogy küszöbön áll a német megszállás. A Magyarországot közvetlenül fenyegető veszély ellenére a Kállay-kormány nem tette meg a döntő katonai ellenintézkedéseket, és to-